

PRESSMEDDELANDE

Flickor socialiseras till kultur, pojkar till idrott

Socialhögskolan, Stockholms universitet
och
forskningsenheten vid idrotts- och kulturförvaltningen i Stockholm
presenterar i dag rapporten

KULTUR ÅT FLICKOR –IDROTT ÅT POJKAR

av
Fil. Dr. Stig Elofsson

Rapporten, som bygger på en studie av nästan 5000 högstadiееlever och 3000 gymnasieelever i Stockholms län, visar att **pojkar socialiseras till (tävlings-, prestationsinriktad) idrott och flickor till (legitimerad, fin) kultur.**

Väljer man en bred definition på kultur (och inte bara räknar med finkultur) respektive idrott/motion (inte enbart deltagande i idrottsförening) så skiljer sig inte pojkar och flickor särskilt mycket när det gäller aktivitet. Det är lika vanligt att flickor är fysiskt aktiva och pojkar utnyttjar kultur lika mycket som flickor. Däremot är fördelningen av offentliga medel till fritidsområdet (kultur, idrott, parker/grönområden, fritidsgårdar) inte rättvis (Blomdahl: beräkningar för Stockholm stad). Ser man till hela områden verkar fördelningen vara 47/53 till kvinnors nackdel och kvinnor missgynnas mycket när det gäller idrottsområdets fördelning - 66/34 till mäns fördel. Däremot är fördelningen av offentliga medel till kulturområdet mer gynnsam för kvinnor än för män – 55/45. Ändock tycks inte utnyttjandet alls skilja sig på

liknande sätt för pojkar och flickor, vilket givetvis innebär att flickor i högre utsträckning ägnar sig åt fysisk aktivitet som ej stöds av offentliga satsningar och pojkar åt kulturaktiviteter som ej får offentligt stöd. Man kan ställa sig frågan om politiken inte hängt med i utvecklingen. Resultaten tycks dock tyda på att eftersläpningen även kvarstår när det gäller påverkan från föräldrar. Flickor upplever i högre utsträckning att de uppmuntras till kulturaktiviteter (genom att föräldrar gör detta tillsammans med dem eller uppmuntrar dem att ägna sig åt sådana aktiviteter) än vad pojkar gör. I gengäld upplever pojkar ett starkare stöd för att ägna sig åt tävlings-, prestationsinriktad idrott än vad flickor gör.

Den offentliga debatten kring fritidspolitik och fördelning av offentliga medel till denna har i stor utsträckning handlat om hur flickor (kvinnor) missgynnas inom idrotten. Gjorda beräkningar (Ulf Blomdahl) visar också på en orättvis fördelning - 65/35 till pojkars (mäns) fördel. Ser man sammantaget till fritidsområdet kvarstår orättvisan, men blir mindre; det finns ett område - kulturområdet - där flickor (kvinnor) i större utsträckning än pojkar (män) utnyttjar de offentliga resurserna.

Det är lätt att denna debatt blir inriktad mot maktperspektivet - det är männens "överordning" som gör att pojkar/män får tillgång till större resurser (på idrottsområdet). Däremot diskuteras mindre ofta varför detta inte leder till en likartad fördelning mellan könen på kulturområdet. Kan detta bero på att pojkar/män är mindre intresserade av kultur. En förklaring skulle alltså kunna vara att utbudet inte "passar" pojkar liksom utbudet inom "föreningsidrotten inte "passar" flickorna.

Denna rapport visar också att det finns ett tydligt samband mellan socialisering och utnyttjande. Troligen är det därför så att det inte bara räcker med ändrad resursfördelning för att få en mer jämlik fördelning av utnyttjandet av såväl idrott som kultur. Det torde också krävas en förändring av det budskap (den socialisation) vi (medvetet och omedvetet) för över till barn och ungdomar. Och det krävs också andra strukturella förändringar när det gäller utbud och organisation inom både idrotts- och kulturområdet. Kanske målet då inte skall vara det ofta så "självklara", nämligen att flickorna skall erövra pojkarnas positioner. Tvärtom blir vinsten kanske större om vi strävade efter att pojkarna skall erövra flickornas positioner.